

Si Ikarwan Surat na ni PEDRO

Say Maipa'ka' konan Sitin Surat

Sitin surat, sinurat naya ni Pedro a sayay apostol konran mammemper kona ni Jesu-Cristo, anganko itaw sa bubabali sa Asia Minor (2 Pedro 3:1; 1 Pedro 1:1). Sinurat naya sin adani ana nin mangangga a byay na (1:13) nin anganko sin pibutlayan nin A.D. 61 tan A.D. 68.

Say gagara na ni Pedro sin sinurat nayayti ket si pau'nawan nasara a mammemper maipa'ka' konran saray mampangyakay nin ambo' nin tutuo. Si sayay bagay a man'iyakay ra ket, si Cristo kai yayna kano nin sumubli'. Kinuntra nasara ni Pedro nin wana si Cristo ket peteg a sumubli' ya. Si rason a na'teng anay tyimpo sin nibarita' na ni Cristo bale' anggan sawanin kai ya et nin sinmubli' ket, bana' ta si Dios man'anusan nasaray tutawo ta pigaw nin magbabawi' sara sa kukasalanan ra (3:9,15).

Kanya' nin mambibilinen nasara ni Pedro a mansuratan na nin andi' sara nin paibarang sa ambo' nin kuston uakay, no kai edet, dumaer sara sa tutuon uakay ran prupita nan Dios tan ni Jesu-Cristo (3:1), nin lamu'nan ra lawas a pakataros ra sa kamaungan nan Unuren tamon si Jesu-Cristo, wanin et sa pakatanda' ra kona (3:17-18). Matkap raynamaet a magkabyay nin matulok konan Dios (3:11-13).

Say Linaman nan Sitin Surat

Pammagalang (1:1-2)

Patutu'wan tamon sinagyat natamo nin Dios
(1:3-11)

Panemtemen no ani a nakaipatukduan nin tu-
tuon pammemper tamo (1:12-21)

Saray mibalu'-balo' nin tutuo saran mangan-
gakay (2:1-22)

Say matkap nin pigagawa' tamo ta sigurado a
sumubli' ya a Uunuren tamo (3:1-18)

¹ Si'ko si Simon Pedro a aripen na ni Jesu-Cristo,
tan apostol nako anamaet.

Surat koyayti komoyo nin nirama' nan Dios sa
pagmamatalek a parihoy kaalagawan komoyo tan
komi. Siin ket nangyadi' mangibwat sa kamaun-
gan tan katunungan na ni Jesu-Cristo nin Dios tan
Mangingisalba tamo.

² Sapa kumon ta si Dios ket lalo na et nin
ipa'kit lawas a bindisyon na komoyo tan lalo nan
pabistawen a kapapa'sar moyo leleg a mantanda-
tandaen moya a sya nin Dios tan si Uunuren tamo
a si Jesus.

Patutu'wan tamon Sinagyat natamo nin Dios

³ Wanin ta, bana' sa pakayadi' na ni Jesus ta Dios
ya, nibi nayna kontamo a sarba nin matkap tamo
ta pigaw nin mabyay atamo tan makapagkabyay
atamo nin makapaririket nin tuloy kona. Magwa'
tamo in ta katanda' tamoyayna a Dios, a sya
sinagyat natamo mangibwat sa sangkata'gayan a
kagalangan nin pigagawa' na tan kamaungan na.*

---

* **1:3** sinagyat...kamaungan na.- Sa raruman nikaisurat nan siti sa
Griego ket wanti a wana:sinagyat natamo nin kirama' sa kagalan-
gan tan kamaungan na.

⁴ Bana' a lamang sa sayti nin sangkata'gayan a kagalangan a pigagawa' na tan kamaungan na, nibi na kontamo a kaabigan nin nipangako' na nin makapaka'ngap tan maalaga nin tuloy. Nibi nayti ta pigaw nin makakirama' atamo sa kinasi'no na tan malakwanan tamoyna a duka' nin kabibyay a mangibwat sa pangangapes tamo nin madali' nin manida' kontamodti sa mundo.

⁵ Bana' anaod ta wanin, gaw'en moyo a mababa' moyo a, say pagmamatalek moyo kona ni Jesu-Cristo ket paaluyunan moyon kabistawan nin ugali'; say kabistawan nin ugali' ket paaluyunan moyon pakatanda' sa manepeg nin gaw'en; ⁶ say pakatanda' sa manepeg nin gaw'en ket paaluyunan moyon pagdadangka' sa lalaman moyo; say pagdadangka' sa lalaman moyo ket paaluyunan moyon pangangitpel; say pangangitpel ket paaluyunan moyon pagkabyay nin makapaririket konan Dios; ⁷ say pagkabyay nin makapaririket konan Dios ket paaluyunan moyon pangangawa'nan sa kapadan mammemper; say pangangawa'nan sa kapadan mammemper ket paaluyunan moyon pangangawa'nan lamang sa sarban tawo. ⁸ Sulitan moyon paaluyunan nin sayti a pagmamatalek moyo ta no mintras a man'umteng ket main ti komoyo tan man'umget anamaet nin iti komoyo, sayti ket gaw'en nin main nin kakanaan tan kuri a pakatanda' moyo kona ni Jesu-Cristo nin Uunuren tamo. ⁹ Bale' si sayay mammemper a kasayti nin pigagawa' kona, pa'sar na ket sayay rayam o sayay bulag ta nalingwanan nayna a naringgasan yayna sa kasalanan na sa gindat a kabibyay na.

¹⁰ Edet anaod, bubsat, gaw'en moyo et a mababa' moyo nin mapatutu'wan a pinili' tan sinagyat nakamo nin Dios ta pigaw nin mag'in nin tutawo na. No gaw'en moyo in, kai kamo gapo nin maibarang, ¹¹ ana edet, si Dios, siririket yan pangibwaten na nin makaluob kamo sa kasan anggawan a Pag'adian nan Uunuren tan Mangingisalba tamo a si Jesu-Cristo.

Say Nakaipatukduan nin Tutuon Pammemper tamo

¹² Kanya' nin mataman nin tanda' moyoynayti nin bubagay tan mandumaer kamoyna nin mantumumbok sa katutu'wan a niyakay komoyo, ituluy-tuloy ko et a lamang nin ipapanemtem komoyo. ¹³ Sa wangko, nepeg a gaw'en ko in mintras a mangkabyay ako et ¹⁴ ta nipatandaan na nin Uunuren tamo a si Jesu-Cristo kongko a adani ana a patiti ko*. ¹⁵ Kanya' nin gaw'en ko a sarba nin mababa' ko a, mataman li' nin nati akoyna ket, maipapanemtem in et nin niyakay komoyo.

¹⁶ Panemtemen moyo in ta say nipatandaan mi komoyo maipa'ka' sa pakayadi' na ni Uunuren tamon Jesu-Cristo tan say isusubli' nadti ket ambo' nin istu-isturya nin pinabrika ran masisirib a tutawo. Wanin ta na'kit mi nin mismo a kata'gayan nin nikaDios na. ¹⁷⁻¹⁸ O', pinagalan-gan tan nipata'gay naya nin Dios nin Ama sin kalamo' nakamidhaw sa talugtog nin pinili' nan Dios. Si'kamin mismo, narnge' mi a busis nan

---

* **1:14** adani ana a patiti ko- Sa Griego: sitin lalaman ko nin kapada nay ba'lag a mampiikapan ko ket adani koyayna nin lakwanan.

Sangkata'gayan nin Dios nin nangibwat sa langit a wana,

“Siti a Anak ko nin kawa'nan kon tuloy. Sya a pakaririketan kon tuloy.”*

¹⁹ Konan siin anaod, lalo nin napatutu'wan a nibarita' rayna sin saytaw et sin nu'nan panaon nin saray prupita nan Dios. Ket maabig no tumulok kamo sa sayti nin wanra bana' ta bara'mo nin lampadawan ti nin mampamalaway sa mad-edlem, anggan sa awro nin sumubli' ya si Cristo. Siin nin isusubli' na ket bara'mon kapibuklas tan sya ket bara'mo ya nin kabuntatala' sa buklas nin mamalaway nin kanakman moyo.

²⁰ Mu'na-mu'na, tandaen moyayti e:

Kasan si'numan a makapangipapalaway mangibwat sa pakababa' nan diri sa animan a naipadles nin nipaisurat nan Dios konran prupitana.*

²¹ Wanin ta kasa gapo nin naipadles nin nangibwat tamo' sa karabayan nin tawo, no kai edet, nag'urayan nasara nin Ispirito nan Dios ket nibarita' rayti nin tutawo nangibwat konan Dios.

2

Main sara li' Isen komoyo a Mibalu'-balo' a Tu-tuon Mangangakay sara

¹ Wanin man, sin nu'nan panaon, main saraytaw a lamang saray nibalu'-balo' a prupita nasara nin Dios a nangipatanda' konran tutawo

* **1:17-18** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Mateo 17:1-5; Marcos 9:2-7; Lucas 9:28-35. * **1:20** Kasan si'numan...prupita na-

O:Kasan si'numan nin prupita a nangisurat sa Kasuratan mangibwat sa pakababa' nan diri.

nan Dios. Wanin anamaet a lamang, main sara li' a masirib nin mangyakay nin bula'-bula' isen sa dupong moyo. Say iyakay ra ket makasida' konran mammemper. Pati si Uunuren a Jesus nin syay nipambot konra, kai raya nin alilbien ket, bigra' sarayna li' nin madusan maong. ² Wanin man, abaw sara et li' a lamang a mangarig sa kabibyay ran kasan pagdadangka'. Ket bana' konran sarayti, say dalan nin pagkabyay a naipatukdo' sa katutu'wan a mangibwat konan Dios ket mapaduka'. ³ Sarayti nin mampangyakay nin bula'-bula', maagom sara sa kwarta. Ket, kwartawan rakamo yupa' sa pinabrika ran bula'-bula' a iyakay ra komoyo. Bale' si Dios a syay manusa konra, kai ya nin mampa'lek ta sinintinsyawan nasarayna nin na'teng ket say dusa ra nakasadya' ana.

⁴ Tanda' tamo nin wanin bana' ta mataman nin saray uanghil nin sinmubag sin nu'nan panaon*, ket sinintinsyawan nasarayna nin Dios. Nibantak nasaran mangkaprisodtaw sa sangkadedleman anggan say awro a dusawen nasara ket marate'. ⁵ Kai nasarayna anamaet nin kina'dwan nin Dios a tutawo sin nu'nan panaon nin gumu-gumwa' nin duka'. Linanip naya a intiuro nin mundo ket nirebreb sara. Bale', si Noe a sya niyakay na a matkap nin magkabyay sara nin mapteg, ket nisalba naya tan main et nin pito ray kalalamo'

---

* **2:4** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Genesis 6:1-4 (Sa Hebreo "a'nak nan Dios." Wanran saray raruman nangadal konan Biblia a saray wanadtin "a'nak nan Dios" ket uanghil sara); Judas 1:6; 1 Pedro 3:20.

na.*

⁶ Tanda' tamo nin lamang a si Dios, sinintin-syawan nan pinuuran a syudad nin Sodoma tan Gomorra* anggan nag'in nin abunsyang. Ginwa' na in nin Dios ta pigaw nin ipa'kit na konran saray gumu-gumwa' nin duka' a kaugutan ra. ⁷⁻⁸ Itaw ya anamaet nin niikap si Lot. Sya, sayay mapteg nin tawo ya nin inawru-awro nin mabereng tan mangkapaidap a nakem bana' sa kasan pagdadangka' tan masubag a gawa'-gawa' ran tuta-wodtaw nin mangka'kit tan mangkarngge-karngge' na. Say katutu'wan ket niligyas naya nin Dios. ⁹ Ipa'kit edet nin sain nin nangya-nangyadi' a, si Uunuren, tanda' nasara nin tulungan a tutawo nin mantumulok kona a mangkasubok. Tanda' nasara anamaet nin pukpukan para sa pakadusa ra anggan sa awro a sintinsyawan nasara a tutawon gumu-gumwa' nin duka', ¹⁰ lalun-lalo sarayna a mampanumbok sa duka' a kaririktan nin lalaman ra tan saray kai nin mangibilang sa main nin pakauray.

Say Pigagawa' ran saray Mampangyakay nin Bula'-bula'

Sarain saray mampangyakay nin bula'-bula', gaw'en rayna anabungat a animan nin rabay ra tan mabirngas sara. Kai sara nin mali'mon mag'irgon kai nin pammaga-baga mataman konra nin makapangyayadi' nin pupinarsadtaw sa langit. ¹¹ Ambo' nin bilang konran sarain, saray uanghil nan Dios nin mas ata'gay tan

* **2:5** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Genesis 6:1-7:24; 8:18.

* **2:6** Mabasa a maipa'ka' sa Sodoma tan Gomorra sa Glusaryo.

makapangyayadi' dyan sarain, ket kai sara gapo nin mag'irgo nin duka' a kuntra konran sarayti nin makapangyayadi' nin pupinarsadtaw sa langit sa adapan nan Dios.*

¹² Sarayti nin mampangyakay nin bula'-bula', bara'mo saran uayep nin kasan nakem nin gaw'en rayna anabungat a karabayan nin lalaman ra. Tuya'-tuyaen ra a bubagay a kai ra nin maabot. Kapada rasaran uayep a say kaugutan nin byay ket si dakpen ta pigaw nin patyen, ta sain ana-maet a kaugutan ran sarain a mangangkay, ¹³ si pangirangepen sara nin dya'dya' a syay manepeng nin tubale' konra bana' sa nipamadya'dya' ra konran raruman tawo. Mataman nin awro ta awro, kai sara nin mading'ey nin mangwa' nin animan a duka' nin kaririktan nin lalaman ra, a sain a karigawan ra. Maiyarig sara sa mansa nin makasida' nin bakas nan sayay maringgas nin aysing bana' ta, mataman no mangkidungudungo sara komoyo ket, kaririktan ran sidaen a pakairaywan moyo bana' sa pangituluy-tuloy ra nin gawa'-gawa' ran nikasama'.* ¹⁴ Apesen rasaray sarba ran bubbayi nin ma'kit ra, tan kai sara gapo nin mapda' nin mangwa' nin duka'. Ayaten rasara et nin mangwa' nin nikasama' nin gawa'-gawa' ra a makapoy a pammemper. In-aagom a tanda' ra. Nigagaem nasarayna nin Dios! ¹⁵ Linmakwan sara konan kuston dalan ket natawtaw sarayna. Man'arigen ra a gawa'-gawa' na intaw ni Balaam a anak na ni Beor, a nangwanangwa' yan duka' bana' sa nipangapes na sa

---

* **2:11** Judas 1:9. * **2:13** Judas 1:12.

kwarta.* ¹⁶ Bale' kinasagran naya nin asno nin manruranan na sa duka' a gawa' na. Sitin sayay basta nin ayep, nag'irgo ya nin bilang sayay tawo ta pigaw nin paeden nay man-gaw'e-gaw'en na ni Balaam a pananantigwa a bilang sayay kasan nakem a tawo.

¹⁷ Para konran sarayti nin mampangyakay nin bula'-bula', main ana nin sangkadedleman nin lugar a nisadya' nan Dios nin priswan ra ta bilang sara nin sayay na'tyan nin subor, o gunem a mami kumon nin rapeg bale' kai ta nilpad nan siri.* ¹⁸ Anaod, abaw a ibari-barita' ra nin mabistan reng'en bale' kasan lamang nin kabalikasan. Man'iyakay ra a ambo' nin duka' nin tumbuken a kaririktan nan lalaman, ket sayti a man'ipangayat ra konran saray nadali' ra et nin ginurutan a duka' nin gawa'-gawa'. ¹⁹ Man'ipasigurado ra et a no tumbuken ra nin tutawo a man'iyakay ra, magkamain sara nin pagkanawanawa nin mangimey sa rabayen ra, bale' kasa nin pagkanawanawa ran diri nin saraytin mampangyakay bana' ta kai sarayna nin makaglat sa duka' a gawa'-gawa' ra nin manida' konra. Tanda' tamo a si sayay tawo anaod ket aripen ya nin animan a mampangitawir kona. ²⁰ Ket mataman no ginurutan raynaytaw intaw say duka' nin gawa'-gawa' a gin-dat nin man-gaw'en ran tawodti sa mundo bana' ta nakatanda' rayayna si Jesu-Cristo a Uunuren tan Mangingisalba tamo, bale' ta nadaeg sara tan sinmubli' saran naaripen anamanaet nin sayti,

---

* **2:15** Mabasa et a maipa'ka' sa sayti sa Bilang kapitulo 22 anggana kapitulo 24; Judas 1:11.   * **2:17** Judas 1:12.

mas masakit et a kapapa'sar ra dyan sin nu'na.
²¹ Wanin ta maong ana kumon a kai raya nin nad-
 umog a dalan nin mamag'in nin mapteg konan
 sayay tawo, dyan si tinumbok rayaynayti kaaram
 ket ginurutan ra a bibilin nan Dios maipa'ka' sa
 pagkabyay nin niyakay konra. ²² Sa wanin a
 nangyadi' konra, ma'kit a katutu'wan nin sayti nin
 wanran tutawo,
 “Si sayay aso, kanen nan uman a nisuka na,”* tan
 “Si baboy nin pinaryo' ana, magluma' ya li' ana-
 mana.”

3

Say Matkap nin Pigagawa' Tamo ta Sumubli' yaynaod a Uunuren tamo

¹ Mampablyen kon subsat, ikarwan surat koy-
 aynayti komoyo. Bilang konan si nu'nan surat ko,
 konan siti, ipapanemtem ko anamanaet taw say
 bubagay a tanda' moyoyna tan tinregen koy ma-
 sibulot a kanakman moyo. ² Sipapanemtem kamo
 kumon nin pirmi sa nipatandaan ra nin prupita
 nin naitalaga konan Dios sin nu'nan panaon tan
 say bibilin nan Uunuren tan Mangingisalba tamo
 nin nipatandaan ra komoyo nin saray nibaki' nin
 nangyakay komoyo.

³ Siti a mu'na-mu'na nin ipapanemtem ko ko-
 moyo: Sa saytin panaon nin adapen nayna a
 sumubli' nin Uunuren tamo, saray tutawon man-
 gaw'en rayna anabungat a duka' a kaririktan nin
 lalaman ra ket tuya'-tuyaen ratamo ⁴ a wanra,
 “Kai para a nipangako' na ni Jesus a sumubli' ya?
 Adti ya edet? Nati-nati saraynay pupuon tamo

---

* 2:22 Proberbio 26:11.

ket kai ya et a lamang nin sinmubli'! Nangibwat sin naparsa yay mundo ket pariho et a lamang anggan sawanin!"

⁵ Bale' saray tutawo nin mampamarita' nin wanin, man-gagarawen ran kai nin mampanemtemen taw say ginwa' nan Dios sin na'teng anan panaon. Si Dios, inirgo na tamo' ket nagkamain ana a langit tan luta'. Nangibwat sa nipangusar na nin ranom, ket linumwas a luta' sa ranom. ⁶ Ket ranom a lamang a inusar nan Dios, si alakin lanip, sin sinida' naya a mundo sin nu'nan panaon. ⁷ Anamanaet, sa pakayadi' nin nibalikas nan susarita' nin Dios, nisadya' na anayti say kapresan nin luta' tan langit nin mapuuran li' no marate' a awro nin sintinsyawan nasara nin madusa a tutawon kai nin nangunor kona.

⁸ Man'aduen kon bubsat, mataman no tuya'-tuyaen ratamo nin wanin, andi' tamo nin lingwanan a, konan Dios, say kaanrwan nan sayay awro ket parihoynan lamang sa kaanrwan nin sanribon taon, tan say sanribon taon ket parihoynan lamang sa sayay awro tamo'.* ⁹ Kanya' nin mataman nin wanra nin raruma ket kai nan lamang nin tukiden a nipangako' na, ambo' nin wanin, no kai edet, si Dios, man'anusan nakamo ta pigaw nin pagbabawian tan gurutan moyoynay pagkakasalahan moyo. Wanin ta say rabay na ket si kasa gapo ni saya kumon nin maika' sa impyirno.

¹⁰ Bale' sigurado a sumubli' ya a Uunuren tamo. Ket say irarate' na ket kapada a irarate' nan sayay mannakaw a bigra' tan kai nin tanda' no ka'no.

---

* **3:8** Kanta 90:4.

No saytaw li' nin panaon, makasa a kalangitan nin kaaluyon a makapali'mo nin maksaw nin da-nurdor. Si awro, si bulan tan say bubituen ket tunawen li' nin apoy, ket si luta' tan say sarba nin iti kona, maipadar li' nin sarba sa pangungukom nan Dios*.

¹¹ Anaod ta tanda' moyoyna a say sarba ket makasa li' nin wanin, asikaswen moyo a pagk-abyay moyo! Matkap nin italaga moyoyna a kadiryan moyo konan Dios tan magkabyay kamo nin maikana' kona ¹² nin mantaga'nan tan mam-papurawen moyoynan rumate' in a panaon nan Dios nin sintinsyawan na a sarba nin tawo. Peteg anaod a konan sitaw li' nin panaon, mapuuran a kalangitan tan say sarba nin itaw ket tunawen nin apoy. ¹³ Bale' si'tamo, mantaga'nan tamo a tukiden nan Dios a nipangako' na, ket magkamain li' nin ba'yon kalangitan tan ba'yon luta', a sarba ra nin miikap itaw ket mapteg a pigagawa' ra.

¹⁴ Anaod bubsat, mintras a mantuma'gan kamo konan siin a awro, gaw'en moyo a mababa' moyo a malinis kamo nin kasa gapo nin pakabalawan moyo sa adapan nan Dios tan ta pigaw nin makakituno kamo kona. ¹⁵ Panemtemen moyo a kanya' nin man'umanos ya a Uunuren ket bana' anaod ta mambyan nasaray tutawo nin pagkanawanawa nin maisalba.

Say maipa'ka' a lamang sa sayti a wana ni man'aduen tamon busat a si Pablo sa surat na komoyo mangibwat sa pakatanda' a nibi nan Dios kona. ¹⁶ Sa sarba nin surat na ket main nin

* **3:10** kona,...Dios.- Sa raruman nikaisurat nan siti sa Griego ket wanti a wana:kona, mapuuran li'.

nibarita' na maipa'ka' sa nibarita' kodti. O', main taw anaod say maidap nin tarusan nin nisurat na. Ket, saray tutawo nin kurang a pakatanda' ra kona ni Cristo tan ambo' sara et nin madaer sa pammemper ra, sinilya-silyan ran abas a katarusan nin bilang sa gawa' ra sa raruman itaw sa Masanton Kasuratan. Ket bana' sa wanin a mangaw'en ra, mampangibwatan ray pakadusa ran diri.

¹⁷ Bale' si'kamo, bubsat, nipau-pau'na koyna komoyo a maipa'ka' sa sain. Edet, pakatalad kamo ta bangli' no maibarang rakamon saraytin tutawon mataktika yupa' sa abas a man'iyakay ra ket maisyay kamo sa katutu'wan nin no adti ket madaer kamoyna. ¹⁸ Say maabig ket si lamu'nan moyo a mabistan gawa'-gawa' moyo nin paka'kitan nin kamaungan na ni Jesu-Cristo a syay Uunuren tan Mangingisalba tamo. Lamu'nan moyo et a lamang a pakatanda' moyo kona.

Itandudo' yay ngaran na sawanin tan anggaynan-angga!

Peteg a wanin.

Si Biblia

New Testament in Bolinao (RP:smk:Bolinao)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Bolinao

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Bolinao

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
9f2245a5-f9d4-577f-ae48-f157c7149043